

Razgovor: mr. sc. Daria Krstičević, predstojnica Državnog ureda za Hrvate izvan RH

„Čvrsti most unapređenja suradnje Hrvata u domovini i izvan nje“

„Jedan od temeljnih zadataka Ureda jest zaštita prava i interesa Hrvata izvan Hrvatske i jačanje njihovih zajednica“, naglasila je Daria Krstičević

O novoustrojenome Državnom uredu za Hrvate izvan RH razgovarali smo s predstojnicom ureda mr. sc. Darijom Krstičević, koja je govorila o ustroju ureda i njegovim projektima. No, prije svega predstavimo predstojnicu Ureda. Iz bogatog životopisa izdvajamo da je rođena u Sarajevu, gdje je završila Pravni fakultet, a u Zagrebu je magistrirala međunarodno pravo. Gospođa Krstičević bivša je veleposlanica BiH u Kraljevini Španjolskoj i Republici Austriji, predstojnica Ureda hrvatskoga člana Predsjedništva BiH, savjetnica predsjednika Hrvatske gospodarske komore. Kao veleposlanica u Kraljevini Španjolskoj 2004. godine dobila je priznanje za izvrstan rad cijeloga diplomatskog zbora i profesionalne udruge diplomata „El Mundo Dimplomatico“ zajedno s papinskim nuncijem. Mr. sc. Daria Krstičević jedina je veleposlanica s ovih prostora koja je dobila ovo ugledno priznanje. Govori engleski, njemački i španjolski jezik.

Gospođo Krstičević, recite nam kako je ustrojen Državni ured za Hrvate izvan RH i što će on konkretno raditi?

- Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske je središnje tijelo koje provodi politiku hrvatske Vlade u odnosu prema Hrvatima koji žive izvan njenih granica. Naša zadaća obuhvaća široko područje djelovanja – koordinirati i nadzirati aktivnosti između nadležnih ministarstava, drugih tijela državne uprave i ostalih nositelja suradnje RH s Hrvatima izvan RH, sustavno skrbiti za zaštitu njihovih prava i interesa, raditi na očuvanju i jačanju identiteta, uspostavljanju, održavanju i promicanju veza sa našim nacionalnim manjinama, iseljeništvom i bosanskohercegovačkim Hrvatima, a u suradnji s drugim nadležnim ministarstvima stvarat ćemo uvjete za povratak iseljenika i njihovo uključivanje u gospodarski i društveni život, te im pružiti maksimalnu pomoć ako se odluče na ulaganje u Republiku Hrvatsku. Također, namjeravamo jačati hrvatske zajednice izvan Republike Hrvatske i njihov položaj i ulogu u sredinama u kojima žive. Ukratko – kvalitetno i sustavno povezati dvije Hrvatske – onu koja živi unutar njenih granica i onu koja živi i djeluje u drugim državama.

Koliko ima zaposlenih i gdje mu je sjedište? Hoće li Državni ured imati svoj web portal?

- Trenutno djelujemo na dvije lokacije, u Banskim dvorima na Markovu trgu i na Zrinjevcu u zgradi Ministarstva vanjskih i europskih poslova, a u kratkom roku Ured će se preseliti na Trg hrvatskih velikana. U tijeku je izrada web stranice Ureda. Trenutno nas je 25, od toga je, sukladno Zakonu, 20 djelatnika preuzeto iz Ministarstva vanjskih i europskih poslova. Uredbom o unutarnjem ustroju predviđeno je 59 zaposlenih, a oni će se popunjavati postupno – preko internih natječaja u sklopu sustava državne uprave. Želimo da ljudi koji rade u Uredu imaju poseban senzibilitet za hrvatski narod izvan domovine. Stoga djelatnike biramo vrlo pažljivo.

Što za Vas znači imenovanje za predstojnicu Ureda?

- Osim iznimne časti, osobito jer sam prva predstojnica koja zapravo ima zadatak taj Ured osnovati i ustrojiti i dati mu čvrst temelj za buduće djelovanje, to je i velika odgovornost, ali i veliko zadovoljstvo. Vjerujem da ću zajedno sa svojim suradnicima opravdati iskazano povjerenje.

Hrvati koji žive izvan Hrvatske puno očekuju od Ureda i od Vas. Što im možete poručiti?

- Vjerujem, s obzirom na dugi niz godina u kojima je postojala potreba za ovakvim Uredom, da su očekivanja i potrebe velike. Želim posebno naglasiti i poručiti da samo zajedničkim djelovanjem možemo postići konkretne rezultate te zbog toga očekujem i posebno ću poticati aktivan stav Hrvata izvan Hrvatske, njihove ideje, potrebe i konkretne prijedloge glede unapređenja suradnje. Naime, hrvatska Vlada želi uspostaviti učinkovitu i sustavnu suradnju s Hrvatima izvan Hrvatske, suradnju utemeljenu na partnerskom odnosu uzajamnog poštovanja i s tim u svezi djelovanje mora biti sinergijsko. Savjet, koji će činiti najugledniji predstavnici hrvatskih zajednica iz cijelog svijeta, zajedno će s istaknutim predstavnicima državnih tijela i institucija, civilnog društva i Katoličke crkve u domovini pomagati hrvatskoj Vladi u kreiranju i provedbi politike, aktivnosti i programa u odnosu na Hrvate izvan RH. Očekujemo da će naše iseljeničke i manjinske zajednice u Europi i svijetu te bosanskohercegovački Hrvati zaista odabrati najbolje između sebe odnosno one koji će znati jasno artikulirati njihove potrebe.

Hoće li biti osnovan Savjet, Ured dobrodošlice te CRO Card, kako je najavljeno u Zakonu?

– Sve što je sadržano u Zakonu će biti osnovano jer zakoni se moraju poštovati. Naravno, sve to neće moći biti sada i odmah, ali ćemo se potruditi da u najkraćem roku realiziramo zadane ciljeve. Ured dobrodošlice postupno se ustrojava, a do kraja godine očekujemo i završetak aktivnosti glede formiranja Savjeta Vlade, koji smatram iznimno značajnim upravo zbog onoga što sam naglasila, a to je potreba zajedničkog djelovanja Hrvata u Hrvatskoj i izvan nje.

Budući da je položaj Hrvata izvan RH jedan od prioriteta vanjske politike RH, koja je uloga Ureda u tome?

– Jedan od temeljnih zadataka Ureda jest zaštita prava i interesa Hrvata izvan Hrvatske i jačanje njihovih zajednica. Državni ured će u stalnoj komunikaciji i kontaktima s našim zajednicama u inozemstvu, kao i hrvatskim diplomatsko-konzularnim predstavništvima, zajednički sustavno raditi na prepoznavanju problema i pomaganju u jačanju njihovih zajednica. S obzirom na to da Hrvati izvan Hrvatske u zemljama u kojima žive imaju različite položaje i potrebe Ured će, zajedno sa svim nadležnim hrvatskim institucijama, morati imati i različite pristupe ovisno o kojoj zajednici je riječ.

Osnivanjem Ureda želi se unaprijediti odnos s Hrvatima izvan domovine, pri čemu je važno lobiranje i suradnja s Hrvatima u BiH – koji su ondje konstitutivni narod. Kako uspješno to ostvariti?

– Upravo sam na to mislila kada sam spomenula različite položaje. Hrvati u Bosni i Hercegovini su konstitutivan narod i utoliko je njihov položaj temeljno različit od položaja ostalih Hrvata izvan Hrvatske. Očuvanje konstitutivnosti i ostvarenje stvarne jednakopravnosti Hrvata u BiH je vitalni nacionalni interes Republike Hrvatske. Vlada, na čelu s premijerom Milanovićem, daje snažnu potporu i vrlo aktivno djeluje na svim razinama u pravcu osiguranja jednakopravnosti hrvatskoga naroda s preostalim dvama narodima u BiH. Dakako, i tu je važno partnersko djelovanje s Hrvatima u Bosni i Hercegovini, kao i s državom BiH. Premijer je nedavno ponovno posjetio BiH i Hrvate u Posavini i tom prigodom imao važne susrete s našim ljudima i još jednom podcrtao snažnu osobnu, kao i opredijeljenost hrvatske Vlade, za jačanje položaja Hrvata Bosne i Hercegovine.

Kada će Ured u potpunosti profunkcionirati i hoće li pridonijeti uspješnom rješavanju gorućih pitanja iseljenih Hrvata?

– Ured već funkcionira. Naime, završili smo natječaj za financiranje projekata i programa koji su od iznimne važnosti za opstojnost i održivost Hrvata u BiH, kao i natječaj za stipendiranje učenika i studenata iz BiH. Uskoro kreće i isplata 515 stipendija. Donijete su i odluke vezane uz raspodjelu sredstava za naše nacionalne manjine u 12 europskih država. U tijeku je program Croaticum – program učenja i usavršavanja hrvatskog jezika, za drugi i treći naraštaj hrvatskih iseljenika, koji ove godine polazi 110 stipendista. Sve je pripremljeno i za natječaj za izbor Savjeta Vlade RH za odnose s Hrvatima izvan Hrvatske u kojem će biti 70-ak najuglednijih predstavnika Hrvata izvan domovine. U

suradnji s nadležnim ministarstvima radimo na uređenju statusa Hrvata bez hrvatskog državljanstva, koji mogu steći Hrvati izvan domovine bez hrvatskog državljanstva, njihovi supružnici koji nemaju hrvatsko državljanstvo, njihova djeca te prijatelji hrvatskog naroda i RH koji njeguju hrvatski identitet i promiču hrvatsko kulturno zajedništvo. Tu su i protokolarne obveze. Jako puno radimo. Sigurna sam da će se rezultati naših napora tek vidjeti.

Može li vaš program usporiti procese asimilacije među iseljeništvom?

– Hrvati su narod koji je uvijek bio vrlo privržen svojoj domovini i impresivno je vidjeti Hrvate drugog, pa i trećeg naraštaja koji su očuvali svoj hrvatski identitet istodobno poštujući i voleći zemlje u kojima žive i koje također smatraju svojima. Proces globalizacije prisutni su u cijelome svijetu. To je nešto što moramo prihvatiti, no ne pasivno gledajući. Poštujući činjenicu da ni Hrvatsku ni Hrvate ne može zaobići taj trend, još ćemo intenzivnije raditi na njegovanju i očuvanju hrvatskoga kulturnog identiteta te jačanju veza iseljene Hrvatske s domovinom. Upravo zato smo ove godine, prvi put, odlučili i financijski pomoći projektima i programima od iznimnog značaja za hrvatsko iseljeništvom. Trebamo znati da su razlike koje postoje među narodima – bogatstvo. Hrvatske specifičnosti i različitosti, naša kultura, baština i tradicija, učinit će globalizirani svijet ljepšim. To moramo njegovati i od toga ne smijemo odustati. Nikada. Uz to, ponosna sam kad čujem da su naši iseljenici u svojim novim sredinama prepoznati kao vrijedni i čestiti ljudi. Kao takvi – oni su najbolji veleposlanici i promotori Hrvatske. Nadalje, veseli me činjenica da sve veći broj trećeg ili četvrtog naraštaja hrvatskih iseljenika odlučuje učiti ili usavršavati hrvatski jezik jer kad jezik umire – umire i nacionalni identitet. Kako sam već naglasila, ove godine imamo čak 110 polaznika tečaja hrvatskoga jezika i što je još značajnije – većina ih dolazi iz dalekih krajeva Južne Amerike.

Kako izbjeći preklapanje poslova HMI-ja i Ureda?

– Vrlo jasno – preklapanja neće biti! Treba istaknuti da upravo Državni ured, u ime Republike Hrvatske, obavlja osnivačka prava Hrvatske matice iseljenika. Obje institucije su most koji ih povezuje s domovinom. Da se izrazim slikovito – što mislite bi li Hrvati koji žive izvan granica Lijepe Naše u domovinu stigli lakše i brže putem odnosno mostom koji ima jedan ili dva prometna traka? Odgovor je jasan. U tom svjetlu trebamo promatrati suradnju i rad Državnog ureda i Hrvatske matice iseljenika.

Koja bi bila Vaša poruka Hrvatima izvan Hrvatske?

– Poručila bih da smo svi mi, ma gdje živjeli, dio jednoga nedjeljivoga hrvatskog naroda i stoga zajednički odgovorni za unapređenje naših međusobnih odnosa. Hrvatska je u posljednjih dvadesetak godina prošla vrlo trnoviti put – od obrane, stvaranja, tranzicije do puta ka Europskoj uniji. Jako je puno učinjeno, možda ne uvijek savršeno, ali okolnosti su bile više nego složene i teške. Danas je naša domovina demokratska, prosperitetna država, zemlja velikih resursa i mogućnosti, država koja uskoro ulazi u Europsku uniju, država koja poštuje sve svoje građane, država koja jača veze sa svojim sunarodnjacima u svijetu. Hrvatska Vlada želi istinski unaprijediti odnose s Hrvatima

izvan Hrvatske na temeljima partnerskih odnosa i uzajamnog poštovanja i povjerenja – što je jasno pokazala usvajanjem već spomenutog Zakona i osnivanjem Državnog ureda. Sigurna sam da i naši Hrvati koji žive izvan granica domovine žele isto. Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske bit će čvrsti most unapređenja te suradnje.

Razgovarala: Željka Lešić

Snimila: Snježana Radoš